

#ISTRAŽIVANJE#

Ni jedna hrvatska županija nije u stanju ostvariti kontinuiranu fiskalnu efikasnost, a najveća kočnica za to je prevelik broj zaposlenika, rezultati su empirijskih istraživanja koja se temelje na četrnaestogodišnjem praćenju, a objavljeni su u časopisu Ekonomski pregled.

Analiza koju su poduzeli docentica Sveučilište Jurja Dobrile u Puli Danijela Rabar i student Andrej Grbin, obuhvatila je usporedbe izravnih i neizravnih pokazatelja fiskalnih performansi županija tijekom 14 godina počevši od 2002. a koji su povezani s njihovim neravnomjernim gospodarskim rastom.

Od 294 županijska entiteta, samo je 26 njih bilo relativno efikasnih, ističe se uz objašnjenje da se pod entitetima smatraju sve županije za svaku promatranu godinu.

Također, utvrđeno je da među hrvatskim županijama postoje velike nejednakosti, pri čemu Grad Zagreb značajno pozitivno odstupa od ostalih županija, a na suprotnoj strani je Ličko-senjska županija, kaže se u časopisu Hrvatskog društva ekonomista.

Grad Zagreb i Varaždinska županija bili su efikasni u šest, Međimurska u pet i Krapinsko-zagorska u tri promatrane godine.

Šest županija efikasnost je dostiglo u samo jednoj godini, dok je preostalih 11 županija kontinuirano neefikasno. Niti jedna županija nije postigla neprekinuti rast ili neprekinuti pad efikasnosti. Godina 2002. daleko je najuspješnija, kada je bilo osam efikasnih županija, a najneuspješnija 2014., bez ijedne efikasne županije. Najmanju zabilježenu efikasnosti ostvarila je Ličko-senjska županija, u 2011. godini, kaže se.

Recesija, koja je započela 2008. godine značajno je potaknula ionako visoke razine regionalnih razlika u Hrvatskoj.

Zaključci istraživanja trebali bi biti od interesa analitičarima i pomoći nositeljima politike u Hrvatskoj u prepoznavanju snaga i slabosti učinka te politike na kretanje razvojnih nejednakosti hrvatskih županija, a time i u oblikovanju ciljane fiskalne politike, ističu autori.

Nejednakosti potiču unutarnje migracije iz manje razvijenih regija u razvijenije, što dovodi do daljnjeg produbljivanja nejednakosti. Stoga vlade mnogih država pokušavaju uspostaviti politike koje smanjuju regionalne gospodarske disparitete, objašnjavaju autori.

Oni su pošli od tvrdnje da za stvaranje potpunije slike o stvarnom stupnju razvijenosti regija nije dovoljno promatrati samo bruto domaći proizvod (BDP), već su uzeli fiskalne pokazatelje. Ponekad visoka razina BDP-a ne mora biti rezultat objektivne snage županijskog gospodarstva već značajnih investicija javnog sektora u infrastrukturu, ističu.

Iz širokog spektra pokazatelja za istraživanje je odabrano njih šest. Uz BDP, to su porezni prihodi, tekući rashodi, kapitalni rashodi, broj zaposlenih u jedinicama lokalne i područne samouprave, te ukupan broj zaposlenih umanjen za zaposlene u tijelima lokalne i područne samouprave te kod korisnika proračuna.

